

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
N U T A R I M A S

**DĖL VALSTYBINIŲ BUGIEDOS, GEMELIŠKIO, MEŠKŲ, PAAŽUOLYNĖS,
PELESOS BOTANINIŲ-ZOOLOGINIŲ DRAUSTINIŲ ĮSTEIGIMO, JŲ RIBŲ
PLANŲ IR NUOSTATŲ PATVIRTINIMO**

2011 m. sausio 26 d. Nr. 94
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo (Žin., 1993, Nr. [63-1188](#); 2001, Nr. [108-3902](#)) 5, 23 ir 28 straipsniais, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo (Žin., 1995, Nr. [107-2391](#); 2004, Nr. [21-617](#); 2006, Nr. [66-2429](#); 2007, Nr. [39-1437](#); 2010, Nr. [65-3195](#), Nr. [84-4404](#)) 18, 28 straipsniais ir įgyvendindama 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvą 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL 2004 m. specialusis leidimas, 15 skyrius, 2 tomas, p. 102) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. lapkričio 20 d. Tarybos direktyva 2006/105/EB (OL 2006 L 363, p. 368), Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Įsteigti valstybinius Bugiedos, Gemeliškio, Meškų, Paažuolynės, Pelesos botaninius-zoologinius draustinius.

2. Patvirtinti pridedamus:

2.1. valstybinių Bugiedos, Gemeliškio, Meškų, Paažuolynės, Pelesos botaninių-zoologinių draustinių ribų planus;

2.2. valstybinių Bugiedos, Gemeliškio, Meškų, Paažuolynės, Pelesos botaninių-zoologinių draustinių nuostatus.

3. Papildyti valstybinių botaninių-zoologinių draustinių sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1486 „Dėl naujų draustinių įsteigimo ir draustinių sąrašų patvirtinimo“ (Žin., 1998, Nr. [1-9](#); 2002, Nr. [112-5012](#)), šiomis penkioliktąja, šešioliktąja, septynioliktąja, aštuonioliktąja ir devynioliktąja pastraipomis:

”

Bugiedos	14,49	Alytaus	Lazdijų r.	saugomos rūšys: europinės medvarlės (<i>Hyla arborea</i>), raudonpilvės kūmutės (<i>Bombina bombina</i>), skiauterėtieji tritonai (<i>Triturus cristatus</i>), medicininės dėlės (<i>Hirudo medicinalis</i>), juodosios hesperijos (<i>Erynnis tages</i>), didieji auksinukai (<i>Lycaena dispar</i>)
Gemeliškio	7,25	Vilniaus	Ukmergės r.	saugoma rūšis – auksuotosios šaškytės (<i>Euphydryas aurinia</i>)
Meškų	146,01	Tauragės	Tauragės r.	saugomos rūšys ir buveinės: kraujalakiniai melsviai (<i>Maculinea teleius</i>), didieji auksinukai (<i>Lycaena dispar</i>), 2330 nesusivėrusios žemyninės smiltpievės, 3150 natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis, 6210 stepinės pievos, 6230 *rūšių turtingi briedgaurnai, 6270 *rūšių turtingi smilgynai, 6430 eutrofiniai aukštieji žolynai, 6450 aliuvinės pievos, 6510 šienaujamos mezofitų pievos, 9070 medžiais apaugusios ganyklos
Paažuolynės	74,79	Kauno	Jonavos r.	saugomos rūšys: šarvuotosios skėtės

				(<i>Leucorrhinia pectoralis</i>), skiauterėtieji tritonai (<i>Triturus cristatus</i>)
Pelesos	194,31	Alytaus	Varėnos r.	saugomos rūšys: mėlynieji palemonai (<i>Polemonium caeruleum</i>), gervės (<i>Grus grus</i>), kukučiai (<i>Upapa epops</i>), machaonai (<i>Papilio machaon</i>), šiauriniai auksinukai (<i>Lycaena helle</i>)

“.

4. Pavesti Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos:

4.1. Lietuvos Respublikos žemės įstatymo (Žin., 1994, Nr. [34-620](#); 2004, Nr. [28-868](#)), Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymo (Žin., 1996, Nr. [100-2261](#); 2001, Nr. [55-1948](#)) ir Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo (Žin., 2000, Nr. [58-1704](#); 2003, Nr. [57-2530](#)) nustatyta tvarka informuoti žemės sklypų savininkus ir valstybinės ar savivaldybės žemės naudotojus ir pateikti Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui duomenis apie pasikeitusias žemės sklypui (ar jo daliai) taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas;

4.2. per 15 darbo dienų nuo šio nutarimo įsigaliojimo pateikti įregistruoti šio nutarimo 1 punkte nurodytų valstybinių draustinių ribų planus Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų registre ir per mėnesį nuo šio nutarimo įsigaliojimo pateikti šiuos planus suinteresuotoms ministerijoms, kitoms valstybės institucijoms, atitinkamoms savivaldybėms.

5. Nustatyti, kad šis nutarimas tą pačią dieną oficialiai be valstybinių draustinių ribų planų skelbiamas „Valstybės žiniuose“, o nutarimas su šiais planais – „Valstybės žinių“ interneto tinklalapyje (www.valstybes-zinios.lt).

MINISTRAS PIRMININKAS

ANDRIUS KUBILIUS

APLINKOS MINISTRAS

GEDIMINAS KAZLAUSKAS

VALSTYBINIO BUGIEDOS BOTANINIO-ZOOLOGINIO DRAUSTINIO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinio Bugiedos botaninio-zoologinio draustinio nuostatai (toliau – Nuostatai) reglamentuoja veiklą valstybiniame Bugiedos botaniniame-zoologiniame draustinyje (toliau – draustinis), nustato apsaugos, tvarkymo ir kontrolės organizavimo ypatumus šioje teritorijoje.

2. Veiklą draustinyje reglamentuoja, apsaugos ir naudojimo režimą nustato Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas (Žin., 1993, Nr. [63-1188](#); 2001, Nr. [108-3902](#)), Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas (Žin., 1992, Nr. [5-75](#)), Lietuvos Respublikos miškų įstatymas (Žin., 1994, Nr. [96-1872](#); 2001, Nr. [35-1161](#)), Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas (Žin., 1996, Nr. [82-1965](#); 2005, Nr. 84-3105), Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Žin., 1992, Nr. [22-652](#); 1996, Nr. [2-43](#)), Pasienio teisinio režimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 30 d. nutarimu Nr. 598 (Žin., 2002, Nr. [46-1755](#); 2008, Nr. [11-383](#)), Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 318 (Žin., 2008, Nr. [44-1642](#)), Nuostatai, kiti įstatymai ir teisės aktai.

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme ir Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme (Žin., 1997, Nr. [108-2727](#); 2009, Nr. [159-7200](#)).

II. DRAUSTINIO STEIGIMO TIKSLAI IR VEIKLOS REGLAMENTAVIMAS

4. Draustinio steigimo tikslai:

4.1. išsaugoti teritorijoje randamas saugomų gyvūnų rūšis, nurodytas Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąraše, patvirtintame aplinkos ministro 2003 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. 504 (Žin., 2003, Nr. [100-4506](#); 2007, Nr. [36-1331](#), Nr. [53-2056](#); 2010, Nr. [20-949](#)): medicininės dėlės (*Hirudo medicinalis*), juodąsias hesperijas (*Erynnis tages*), Europos Bendrijos svarbos rūšis: europines medvarles (*Hyla arborea*), raudonpilves kūmutes (*Bombina bombina*), skiauterėtuosius tritonus (*Triturus cristatus*), didžiuosius auksinukus (*Lycaena dispar*), įtrauktas į Buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos tvarkos aprašą, patvirtintą aplinkos ministro 2001 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. 219 (Žin., 2001, Nr. [37-1271](#); 2008, Nr. [87-3495](#)), ir užtikrinti palankią saugomų rūšių apsaugos būklę;

4.2. užtikrinti kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugą, ekologinę pusiausvyrą;

4.3. vykdyti saugomų rūšių stebėseną, mokslo tyrimus, kaupti informaciją apie rūšių įvairovę;

4.4. analizuoti žmogaus veiklos poveikį ekosistemoms;

4.5. propaguoti biologinės įvairovės išsaugojimo idėjas ir būdus.

5. Ūkinė ir kita veikla draustinyje negali bloginti saugomų rūšių ir jų buveinių, nurodytų Nuostatų 4.1 punkte, palankios apsaugos būklės.

6. Draustinyje draudžiama veikla, numatyta Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 9 straipsnyje, Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XLV skyriuje, Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatų 11 ir 25 punktuose.

7. Skiauterėtųjų tritonų, europinių medvarlių, raudonpilvių kūmučių ir medicininių dėlių apsaugos tikslais draustinio teritorijoje:

7.1. draudžiama:

7.1.1. naudoti trąšas ir pesticidus;

7.1.2. įveisti žuvis vandens telkiniuose;

7.1.3. šalinti kelmus ir išvirtusius medžius vandens telkinių pakrantėse;

7.1.4. gilinti vandens telkinius;

7.2. skatinama įrengti 1–2 arų dirbtinius vandens telkinius su sekliu zona.

8. Didžiųjų auksinukų ir juodųjų hesperijų apsaugos tikslais draustinio teritorijoje:

8.1. draudžiama sausinti;

8.2. skatinama:

8.2.1. palikti dalį plynų kirtaviečių savaiminiam atžėlimui;

8.2.2. šienauti ir šalinti savaiminius medžius ir krūmus miško pievose ir aikštėse, tvarkyti jas pagal kaimo plėtros strateginiuose dokumentuose numatytas paramos agrarinei aplinkosaugai schemas.

9. Saugomų rūšių, taip pat Europos Bendrijos svarbos rūšių, nurodytų Nuostatų 4.1 punkte, palankiai apsaugos būklei užtikrinti skatinama įgyvendinti gamtotvarkos plane ar kituose saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas saugomų rūšių apsaugos priemonės.

III. DRAUSTINIO APSAUGA, TVARKYMAS IR APLINKOS APSAUGOS KONTROLĖ

10. Draustinio apsaugą ir tvarkymą organizuoja Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos. Draustiniui tvarkyti ir prižiūrėti, moksliniams tyrimams plėtoti, specialiesiems gamtotvarkos darbams atlikti ir kitai veiklai vykdyti gali būti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir programų, savivaldybių biudžetų, taip pat kitos lėšos.

11. Draustinyje valstybinę gamtos išteklių naudojimo ir aplinkos apsaugos kontrolę pagal kompetenciją vykdo aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai, valstybiniai saugomų teritorijų pareigūnai, valstybiniai miškų kontrolės pareigūnai.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

12. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę Nuostatų reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

VALSTYBINIO GEMELIŠKIO BOTANINIO-ZOOLOGINIO DRAUSTINIO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinio Gemeliškio botaninio-zoologinio draustinio nuostatai (toliau – Nuostatai) reglamentuoja veiklą valstybiniame Gemeliškio botaniniame-zoologiniame draustinyje (toliau – draustinis), nustato apsaugos, tvarkymo ir kontrolės organizavimo ypatumus šioje teritorijoje.

2. Veiklą draustinyje reglamentuoja, apsaugos ir naudojimo režimą nustato Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas (Žin., 1993, Nr. [63-1188](#); 2001, Nr. [108-3902](#)), Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas (Žin., 1992, Nr. [5-75](#)), Lietuvos Respublikos miškų įstatymas (Žin., 1994, Nr. [96-1872](#); 2001, Nr. [35-1161](#)), Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas (Žin., 1996, Nr. [82-1965](#); 2005, Nr. 84-3105), Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Žin., 1992, Nr. [22-652](#); 1996, Nr. [2-43](#)), Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 318 (Žin., 2008, Nr. [44-1642](#)), Nuostatai, kiti įstatymai ir teisės aktai.

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme ir Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme (Žin., 1997, Nr. [108-2727](#); 2009, Nr. [159-7200](#)).

II. DRAUSTINIO STEIGIMO TIKSLAI IR VEIKLOS REGLAMENTAVIMAS

4. Draustinio steigimo tikslai:

4.1. išsaugoti Europos Bendrijos svarbos rūšį – auksuotąsias šaškytes (*Euphydryas aurinia*), įtrauktą į Buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos tvarkos aprašą, patvirtintą aplinkos ministro 2001 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. 219 (Žin., 2001, Nr. [37-1271](#); 2008, Nr. [87-3495](#)), ir užtikrinti palankią saugomos rūšies apsaugos būklę;

4.2. užtikrinti kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugą ir ekologinę pusiausvyrą;

4.3. vykdyti saugomų rūšių stebėseną, mokslo tyrimus, kaupti informaciją apie rūšių įvairovę;

4.4. analizuoti žmogaus veiklos poveikį ekosistemoms;

4.5. propaguoti biologinės įvairovės išsaugojimo idėjas ir būdus.

5. Ūkinė ir kita veikla draustinyje negali bloginti saugomos rūšies, nurodytos Nuostatų 4.1 punkte, palankios apsaugos būklės.

6. Draustinyje draudžiama veikla, numatyta Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 9 straipsnyje, Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XLV skyriuje, Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatų 11 ir 25 punktuose.

7. Auksuotųjų šaškyčių apsaugos tikslais draustinio teritorijoje:

7.1. draustinio ribų plane pažymėtose auksuotųjų šaškyčių buveinėse draudžiama:

7.1.1. suarti ir tręšti pievas;

7.1.2. įveisti mišką;

7.2. skatinama:

7.2.1. šienauti (ne anksčiau kaip nuo liepos 15 d.);

7.2.2. ekstensyviai ganyti gyvulius (ne anksčiau kaip nuo birželio 15 d.);

7.2.3. šalinti plintančią sumedėjusią augaliją.

8. Europos Bendrijos svarbos rūšies, nurodytos Nuostatų 4.1 punkte, palankiai apsaugos būklei užtikrinti skatinama įgyvendinti gamtotvarkos plane ar kituose saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas saugomų rūšių apsaugos priemonės.

III. DRAUSTINIO APSAUGA, TVARKYMAS IR APLINKOS APSAUGOS KONTROLĖ

9. Draustinio apsaugą ir tvarkymą organizuoja Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos. Draustiniui tvarkyti ir prižiūrėti, moksliniams tyrimams plėtoti, specialiesiems gamtotvarkos darbams atlikti ir kitai veiklai vykdyti gali būti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir programų, savivaldybių biudžetų, taip pat kitos lėšos.

10. Draustinyje valstybinę gamtos išteklių naudojimo ir aplinkos apsaugos kontrolę pagal kompetenciją vykdo aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai, valstybiniai saugomų teritorijų pareigūnai, valstybiniai miškų kontrolės pareigūnai.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

11. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę Nuostatų reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

VALSTYBINIO MEŠKŲ BOTANINIO-ZOOLOGINIO DRAUSTINIO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinio Meškų botaninio-zoologinio draustinio nuostatai (toliau – Nuostatai) reglamentuoja veiklą valstybiniame Meškų botaniniame-zoologiniame draustinyje (toliau – draustinis), nustato apsaugos, tvarkymo ir kontrolės organizavimo ypatumus šioje teritorijoje.

2. Veiklą draustinyje reglamentuoja, apsaugos ir naudojimo režimą nustato Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas (Žin., 1993, Nr. [63-1188](#); 2001, Nr. [108-3902](#)), Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas (Žin., 1992, Nr. [5-75](#)), Lietuvos Respublikos miškų įstatymas (Žin., 1994, Nr. [96-1872](#); 2001, Nr. [35-1161](#)), Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas (Žin., 1996, Nr. [82-1965](#); 2005, Nr. 84-3105), Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Žin., 1992, Nr. [22-652](#); 1996, Nr. [2-43](#)), Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 318 (Žin., 2008, Nr. [44-1642](#)), Nuostatai, kiti įstatymai ir teisės aktai.

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme ir Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme (Žin., 1997, Nr. [108-2727](#); 2009, Nr. [159-7200](#)).

II. DRAUSTINIO STEIGIMO TIKSLAI IR VEIKLOS REGLAMENTAVIMAS

4. Draustinio steigimo tikslai:

4.1. išsaugoti Europos Bendrijos svarbos rūšis: kraujalakinius melsvius (*Maculinea teleius*), didžiuosius auksinukus (*Lycaena dispar*), Europos Bendrijos svarbos gamtines buveines: 2330 nesusivėrusias žemynines smiltpieves, 3150 natūralius eutrofinius ežerus su plūdžių arba aštrių bendrijomis, 6210 stepines pievas, 6230 *rūšių turtingus briedgaurnus, 6270 *rūšių turtingus smilgynus, 6430 eutrofinius aukštuosius žolynus, 6450 aliuvines pievas, 6510 šienaujamas mezofitų pievas, 9070 medžiais apaugusias ganyklas, įtrauktus į Buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos tvarkos aprašą, patvirtintą aplinkos ministro 2001 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. 219 (Žin., 2001, Nr. [37-1271](#); 2008, Nr. [87-3495](#)), ir užtikrinti palankią saugomų rūšių ir natūralių buveinių apsaugos būklę;

4.2. užtikrinti kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugą ir ekologinę pusiausvyrą;

4.3. vykdyti natūralių buveinių ir saugomų rūšių stebėseną, mokslo tyrimus, kaupti informaciją apie rūšių įvairovę;

4.4. analizuoti žmogaus veiklos poveikį ekosistemoms;

4.5. propaguoti biologinės įvairovės išsaugojimo idėjas ir būdus.

5. Ūkinė ir kita veikla draustinyje negali bloginti saugomų rūšių ir natūralių buveinių, nurodytų Nuostatų 4.1 punkte, palankios apsaugos būklės.

6. Draustinyje draudžiama veikla, numatyta Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 9 straipsnyje, Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XLV skyriuje, Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatų 11 ir 25 punktuose.

7. Kraujalakinių melsvių, didžiųjų auksinukų, natūralių pievų buveinių (2330 nesusivėrusių žemyninių smiltpievių, 6210 stepinių pievų, 6230 *rūšių turtingų briedgaurnų, 6270 *rūšių turtingų smilgynų, 6430 eutrofinių aukštųjų žolynų, 6450 aliuvinių pievų, 6510 šienaujamų mezofitų pievų) apsaugos tikslais draustinio teritorijoje:

7.1. draudžiama:

7.1.1. įsėti, suarti, tręšti, kalkinti kultūrinės žolės pievose ar kitaip keisti žolynus, įveisti mišką ar sodinti pavienius medžius ar krūmus;

7.1.2. keisti vandens telkinių vandens cheminę sudėtį, hidrologinį režimą, išskyrus natūralaus hidrologinio režimo atkūrimo priemonių taikymą;

7.2. skatinama šienauti, ganyti gyvulius, reguliuoti savaiminį medžių ir krūmų plitimą.

8. Draustinio ribų plane pažymėtoje vietoje (buveinėse – 3150 natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis) apsaugos tikslais draudžiama į ežerus nuleisti nutekamuosius ar drenažo vandenį.

9. Draustinyje esančiose – 9070 medžiais apaugusių ganyklų natūraliose buveinėse:

9.1. draudžiama iškirsti pavienius medžius ir krūmus, išskyrus draustinio planavimo dokumentuose numatytas priemones;

9.2. skatinama šienauti, ganyti gyvulius, reguliuoti savaiminį medžių ir krūmų plitimą.

10. Europos Bendrijos svarbos rūšių, natūralių buveinių, nurodytų Nuostatų 4.1 punkte, palankiai apsaugos būklei užtikrinti skatinama įgyvendinti gamtotvarkos plane ar kituose saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas saugomų rūšių apsaugos priemones.

III. DRAUSTINIO APSAUGA, TVARKYMAS IR APLINKOS APSAUGOS KONTROLĖ

11. Draustinio apsaugą ir tvarkymą organizuoja Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos. Draustiniui tvarkyti ir prižiūrėti, moksliniams tyrimams plėtoti, specialiesiems gamtotvarkos darbams atlikti ir kitai veiklai vykdyti gali būti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir programų, savivaldybių biudžetų, taip pat kitos lėšos.

12. Draustinyje valstybinę gamtos išteklių naudojimo ir aplinkos apsaugos kontrolę pagal kompetenciją vykdo aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai, valstybiniai saugomų teritorijų pareigūnai, valstybiniai miškų kontrolės pareigūnai.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę Nuostatų reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

VALSTYBINIO PAAŽUOLYNĖS BOTANINIO-ZOOLOGINIO DRAUSTINIO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinio Paažuolynės botaninio-zoologinio draustinio nuostatai (toliau – Nuostatai) reglamentuoja veiklą valstybiniame Paažuolynės botaniniame-zoologiniame draustinyje (toliau – draustinis), nustato apsaugos, tvarkymo ir kontrolės organizavimo ypatumus šioje teritorijoje.

2. Veiklą draustinyje reglamentuoja, apsaugos ir naudojimo režimą nustato Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas (Žin., 1993, Nr. [63-1188](#); 2001, Nr. [108-3902](#)), Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas (Žin., 1992, Nr. [5-75](#)), Lietuvos Respublikos miškų įstatymas (Žin., 1994, Nr. [96-1872](#); 2001, Nr. [35-1161](#)), Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas (Žin., 1996, Nr. [82-1965](#); 2005, Nr. 84-3105), Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Žin., 1992, Nr. [22-652](#); 1996, Nr. [2-43](#)), Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 318 (Žin., 2008, Nr. [44-1642](#)), Nuostatai, kiti įstatymai ir teisės aktai.

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme ir Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme (Žin., 1997, Nr. [108-2727](#); 2009, Nr. [159-7200](#)).

II. DRAUSTINIO STEIGIMO TIKSLAI IR VEIKLOS REGLAMENTAVIMAS

4. Draustinio steigimo tikslai:

4.1. išsaugoti Europos Bendrijos svarbos rūšis: šarvuotąsias skėtes (*Leucorrhinia pectoralis*), skiauterėtuosius tritonus (*Triturus cristatus*), įtrauktus į Buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos tvarkos aprašą, patvirtintą aplinkos ministro 2001 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. 219 (Žin., 2001, Nr. [37-1271](#); 2008, Nr. [87-3495](#)), ir užtikrinti palankią saugomų rūšių apsaugos būklę;

4.2. užtikrinti kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugą, ekologinę pusiausvyrą;

4.3. vykdyti saugomų rūšių stebėseną, mokslo tyrimus, kaupti informaciją apie rūšių įvairovę;

4.4. analizuoti žmogaus veiklos poveikį ekosistemoms;

4.5. propaguoti biologinės įvairovės išsaugojimo idėjas ir būdus.

5. Ūkinė ir kita veikla draustinyje negali bloginti saugomų rūšių ir jų buveinių, nurodytų Nuostatų 4.1 punkte, palankios apsaugos būklės.

6. Draustinyje draudžiama veikla, numatyta Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 9 straipsnyje, Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XLV skyriuje, Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatų 11 ir 25 punktuose.

7. Šarvuotųjų skėčių ir skiauterėtųjų tritonų apsaugos tikslais draustinio teritorijoje draudžiama:

7.1. vykdyti veiklą, kuri pažeistų durpių klodą;

7.2. valyti vandens telkinius ar keisti kranto liniją;

7.3. naudoti trąšas ir kalkinimo priemones;

7.4. įveisti žuvis vandens telkiniuose;

7.5. šalinti kelmus ir išvirtusius medžius vandens telkinių pakrantėse.

8. Šarvuotųjų skėčių ir skiauterėtųjų tritonų apsaugos tikslais draustinio teritorijoje skatinama:

8.1. iš dalies apželdinti vandens telkinių pakrantes arba retinti per tankią sumedėjusią augaliją;

8.2. įrengti mažus (iki 0,1 hektaro) dirbtinius vandens telkinius;

8.3. atkurti pažeistą hidrologinį režimą.

9. Europos Bendrijos svarbos rūšių, nurodytų Nuostatų 4.1 punkte, palankiai apsaugos būklei užtikrinti skatinama įgyvendinti gamtotvarkos plane ar kituose saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas saugomų rūšių apsaugos priemonės.

III. DRAUSTINIO APSAUGA, TVARKYMAS IR APLINKOS APSAUGOS KONTROLĖ

10. Draustinio apsaugą ir tvarkymą organizuoja Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos. Draustiniui tvarkyti ir prižiūrėti, moksliniams tyrimams plėtoti, specialiesiems gamtotvarkos darbams atlikti ir kitai veiklai vykdyti gali būti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir programų, savivaldybių biudžetų, taip pat kitos lėšos.

11. Draustinyje valstybinę gamtos išteklių naudojimo ir aplinkos apsaugos kontrolę pagal kompetenciją vykdo aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai, valstybiniai saugomų teritorijų pareigūnai, valstybiniai miškų kontrolės pareigūnai.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

12. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę Nuostatų reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

VALSTYBINIO PELESOS BOTANINIO-ZOOLOGINIO DRAUSTINIO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinio Pelesos botaninio-zoologinio draustinio nuostatai (toliau – Nuostatai) reglamentuoja veiklą valstybiniame Pelesos botaniniame-zoologiniame draustinyje (toliau – draustinis), nustato apsaugos, tvarkymo ir kontrolės organizavimo ypatumus šioje teritorijoje.

2. Veiklą draustinyje reglamentuoja, apsaugos ir naudojimo režimą nustato Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas (Žin., 1993, Nr. [63-1188](#); 2001, Nr. [108-3902](#)), Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas (Žin., 1992, Nr. [5-75](#)), Lietuvos Respublikos miškų įstatymas (Žin., 1994, Nr. [96-1872](#); 2001, Nr. [35-1161](#)), Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas (Žin., 1996, Nr. [82-1965](#); 2005, Nr. 84-3105), Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Žin., 1992, Nr. [22-652](#); 1996, Nr. [2-43](#)), Pasienio teisinio režimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 30 d. nutarimu Nr. 598 (Žin., 2002, Nr. [46-1755](#); 2008, Nr. [11-383](#)), Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 318 (Žin., 2008, Nr. [44-1642](#)), Nuostatai, kiti įstatymai ir teisės aktai.

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme ir Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme (Žin., 1997, Nr. [108-2727](#); 2009, Nr. [159-7200](#)).

II. DRAUSTINIO STEIGIMO TIKSLAI IR VEIKLOS REGLAMENTAVIMAS

4. Draustinio steigimo tikslai:

4.1. išsaugoti teritorijoje randamas saugomų augalų ir gyvūnų rūšis, nurodytas Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašė, patvirtintame aplinkos ministro 2003 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. 504 (Žin., 2003, Nr. [100-4506](#); 2007, Nr. [36-1331](#); 2010, Nr. [20-949](#)): mėlynuosius palemonus (*Polemonium caeruleum*), gerves (*Grus grus*), kukučius (*Upupa epops*), machaonus (*Papilio machaon*), Europos Bendrijos svarbos rūšį – šiaurinius auksinukus (*Lycaena helle*), įtrauktą į Buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos tvarkos aprašą, patvirtintą aplinkos ministro 2001 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. 219 (Žin., 2001, Nr. [37-1271](#); 2008, Nr. [87-3495](#)), ir užtikrinti palankią saugomų rūšių apsaugos būklę.

4.2. išsaugoti natūralią Pelesos upelio vagą ir jos hidrologinį režimą, didelius tarpinio tipo pelkės ir žemapelkių plotus;

4.3. užtikrinti kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugą, ekologinę pusiausvyrą;

4.4. vykdyti saugomų rūšių stebėseną, mokslo tyrimus, kaupti informaciją apie rūšių įvairovę;

4.5. analizuoti žmogaus veiklos poveikį ekosistemoms;

4.6. propaguoti biologinės įvairovės išsaugojimo idėjas ir būdus.

5. Ūkinė ir kita veikla draustinyje negali bloginti saugomų rūšių, nurodytų Nuostatų 4.1 punkte, palankios apsaugos būklės.

6. Draustinyje draudžiama veikla, numatyta Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 9 straipsnyje, Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XLV skyriuje, Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatų 11 ir 25 punktuose.

7. Šiaurinių auksinukų apsaugos tikslais draustinio teritorijoje:

7.1. draustinio ribų plane pažymėtose šiaurinių auksinukų buveinėse draudžiama:

7.1.1. suarti pievas, tręšti;

7.1.2. apsodinti pievas ir ganyklas;

7.2. skatinama:

7.2.1. pievose šalinti savaime plintančius medžius ir krūmus;

7.2.2. vėlai šienauti pievas (po liepos 15 d.), nušienautą žolę pašalinti iš pievų.

8. Saugomų rūšių, taip pat Europos Bendrijos svarbos rūšių, nurodytų Nuostatų 4.1 punkte, palankiai apsaugos būklei užtikrinti skatinama įgyvendinti gamtotvarkos plane ar kituose saugomos teritorijos planavimo dokumentuose numatytas saugomų rūšių ir natūralių buveinių apsaugos priemonės.

III. DRAUSTINIO APSAUGA, TVARKYMAS IR APLINKOS APSAUGOS KONTROLĖ

9. Draustinio apsaugą ir tvarkymą organizuoja Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos. Draustiniui tvarkyti ir prižiūrėti, moksliniams tyrimams plėtoti, specialiesiems gamtotvarkos darbams atlikti ir kitai veiklai vykdyti gali būti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir programų, savivaldybių biudžetų, taip pat kitos lėšos.

10. Draustinyje valstybinę gamtos išteklių naudojimo ir aplinkos apsaugos kontrolę pagal kompetenciją vykdo aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai, valstybiniai saugomų teritorijų pareigūnai, valstybiniai miškų kontrolės pareigūnai.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

11. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę Nuostatų reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.
